2026/2231

2.10.2026 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2026/2231 НА СЪВЕТА

от 1 октомври 2026 година

относно мярка за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира в подкрепа на Балканската медицинска оперативна група

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 41, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) С Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета [1] се създава Европейският механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) за финансиране от държавите членки на действия на Съюза в рамките на общата външна политика и политика на сигурност с цел опазване на мира, предотвратяване на конфликти и укрепване на международната сигурност в съответствие с член 21, параграф 2, буква в) от Договора. По-специално, съгласно член 1, параграф 2 от Решение (ОВППС) 2021/509 ЕМПМ се използва за финансиране на мерки за помощ, например действия за укрепване на капацитета на трети държави и регионални и международни организации, свързани с военни въпроси и въпроси на отбраната.

(2) Балканската медицинска оперативна група (BMTF) беше създадена като регионална инициатива, обединяваща шест държави от Западните Балкани, а именно Албания, Босна и Херцеговина, Северна Македония, Словения, Сърбия и Черна гора, с цел да се осигури бърз и ефективен отговор за засегнати от бедствия държави или региони, като се използва съществуващият военно-медицински капацитет на участващите държави. Всяка от участващите държави поема ролята на „рамкова държава“ на ротационен принцип за период от две години. Сърбия изпълнява тази роля за периода от юни 2024 г. до юни 2026 г., а Северна Македония ще поеме ролята за следващия период. През втората половина на 2021 г. BMTF въведе нови вътрешни правила, позволяващи по-дългосрочно разполагане в подкрепа на мисии и операции, включително като част от мисии и операции по линия на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) извън Западните Балкани.

(3) Със създаването на мярка за помощ за предоставяне на необходимото оборудване и материали на медицинските звена на въоръжените сили на държавите извън Съюза, участващи в BMTF, Съюзът ще укрепи военно-медицинския капацитет на участващите държави от Западните Балкани, ще осигури подкрепление за многонационално военно-медицинско звено, което потенциално би могло да оказва съдействие във военните операции на ЕС по линия на ОПСО или за военните аспекти на провежданите извън региона мироопазващи операции, и ще постигне целите на НАТО и на Партньорството за мир по отношение на способностите.

(4) Мярката за помощ ще укрепи също така способността на Западните Балкани за реагиране на кризи и да повиши устойчивостта на региона, като по този начин в крайна сметка ще допринесе за регионалната стабилност и ще даде възможност на държавите в региона да защитават по-добре своето население. Тя би могла да допринесе за регионалното сътрудничество и сближаване и да насърчи добросъседските отношения в Западните Балкани.

(5) На 30 април 2026 г. с писмо, адресирано до върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност („върховният представител“) представителите на BMTF поискаха от Съюза да подкрепи оперативната група за набавянето на ключово оборудване, за да се укрепи капацитета на нейните медицински звена.

[1] Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета от 22 март 2021 г. за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира и за отмяна на Решение (ОВППС) 2015/528 (ОВ L 102, 24.3.2021 г., стр. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

(6) В съответствие със заключенията на Съвета относно ЕМПМ мярката за помощ ще даде възможност на BMTF и участващите в нея държави, които не са членки на ЕС, да реагират самостоятелно на кризи. Чрез обединяването на пет държави от Западните Балкани мярката за помощ ще допринесе и за постигането на по-широките цели на ОВППС/ОПСО в региона, например насърчаването на регионалното сътрудничество и диалог.

(7) Мерките за помощ трябва да бъдат изпълнявани, като се вземат предвид принципите и изискванията, определени в Решение (ОВППС) 2021/509, и по-специално съгласно Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета [2], и в съответствие с правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по ЕМПМ.

(8) Съветът заявява отново решимостта си да защитава, утвърждава и зачита правата на човека, основните свободи и демократичните принципи и да укрепва принципите на правовата държава и доброто управление в съответствие с Устава на ООН, Всеобщата декларация за правата на човека и международното право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Създаване, цели, обхват и продължителност

1. Създава се мярка за помощ в полза на Балканската медицинска оперативна група (BMTF) и участващите държави, които не са членки на ЕС, а именно Албания, Босна и Херцеговина, Северна Македония, Сърбия и Черна гора („бенефициерите“), която да бъде финансирана по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) (наричана по-нататък „мярката за помощ“).

2. Мярката за помощ има следните цели:

а) да се засили сътрудничеството между Съюза и държавите от Западните Балкани в областта на сигурността и отбраната, включително чрез укрепване на регионалното сътрудничество;

б) да се допринесе за повишаване на сигурността и капацитета в областта на отбраната на BMTF и участващите в нея държави, които не са членки на ЕС, като по този начин се укрепва общата сигурност, устойчивост и стабилност на държавите от Западните Балкани и защитава по-добре цивилното население при кризи и извънредни ситуации.

3. За постигането на целите, определени в параграф 2, с мярката за помощ се предоставя финансиране за следните видове оборудване, което не е предназначено за произвеждане на смъртоносна сила:

а) комуникационни и информационни системи;

б) военни медицински превозни средства;

в) оборудване за полеви болници.

С мярката за помощ се финансират и свързани с тях консумативи и услуги, включително техническо обучение и обучение за поддръжката, когато е необходимо.

4. Продължителността на действието на мярката за помощ е 42 месеца, считано от датата на приемане на настоящото решение.

[2] Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

Член 2

Финансови договорености

1. Референтната финансова сума, предназначена за покриване на разходите, свързани с мярката за помощ, е 10 000 000 евро.

2. Управлението на всички разходи се извършва в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509 и с правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ.

Член 3

Договорености с бенефициерите

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“) постига необходимите договорености с всеки един от бенефициерите, за да се гарантира, че те спазват изискванията и условията, установени с настоящото решение, като условие за предоставянето на подкрепа чрез мярката за помощ.

2. Договореностите, посочени в параграф 1, включват разпоредби, задължаващи всеки бенефициер да гарантира:

а) спазването от звената на BMTF, подкрепяни чрез мярката за помощ, на приложимото международно право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право;

б) правилното и ефикасно използване на активите, предоставени по мярката за помощ, за целите, за които са предоставени;

в) достатъчната поддръжка на предоставените чрез мярката за помощ активи, за да се гарантира тяхната използваемост и оперативна наличност през целия им жизнен цикъл;

г) предотвратяване на изгубването или прехвърлянето на активи, предоставени чрез мярката за помощ, на лица или образувания, различни от посочените в тези договорености.

3. Договореностите, посочени в параграф 1, включват разпоредби относно спирането и прекратяването на подкрепата по мярката за помощ, в случай че се установи, че бенефициерите са нарушили задълженията, предвидени в параграф 2.

Член 4

Изпълнение

1. Върховният представител отговаря за осигуряване на изпълнението на настоящото решение в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509, с правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ, и с интегрираната методологична рамка за оценяване и определяне на необходимите мерки и контрол по отношение на мерките за помощ по линия на ЕМПМ.

2. Изпълнението на дейностите, посочени в член 1, параграф 3, се извършва от ITF Enhancing Human Security и от администратора на мерките за помощ.

Член 5

Мониторинг, контрол и оценка

1. Върховният представител осъществява мониторинг на спазването от страна на бенефициерите на задълженията, установени в член 3. Мониторингът се използва за осигуряване на осведоменост за контекста и рисковете от нарушаване на задълженията, установени в член 3, и допринася за предотвратяването на такива нарушения, включително нарушения на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право от звената на BMTF, получаващи подкрепа по мярката за помощ.

2. Контролът след доставяне на оборудването и консумативите се организира, както следва:

а) проверка на доставките, при която сертификатите за доставка по линия на ЕМПМ се подписват от силите – крайни ползватели, при прехвърлянето на собствеността;

б) докладване за инвентаризацията, при което бенефициерите трябва да докладват ежегодно за инвентаризацията на определени средства, докато Комитетът по политика и сигурност (КПС) не счете, че вече не е необходимо такова докладване;

в) посещения на място, при които при поискване бенефициерите предоставят на върховния представител и на одиторите на ЕМПМ достъп за извършване на проверки на място и одити по линия на ЕМПМ.

3. След приключване на изпълнението на мярката за помощ върховният представител извършва окончателна оценка, за да прецени дали мярката за помощ е допринесла за постигането на целите, посочени в член 1, параграф 2.

Член 6

Докладване

В периода на изпълнение върховният представител представя на КПС шестмесечни доклади за изпълнението на мярката за помощ в съответствие с член 63 от Решение (ОВППС) 2021/509. Администраторът на мерките за помощ информира редовно Комитета на механизма, създаден с Решение (ОВППС) 2021/509, относно изпълнението на приходите и разходите в съответствие с член 38 от посоченото решение, включително като предоставя информация за участващите доставчици и подизпълнители.

Член 7

Спиране и прекратяване

1. КПС може да реши да спре, изцяло или частично, изпълнението на мярката за помощ в съответствие с член 64 от Решение (ОВППС) 2021/509.

2. КПС може да препоръча на Съвета да прекрати мярката за помощ.

Член 8

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Люксембург на 1 октомври 2026 година.

За Съвета

Председател

J. O'CALLAGHAN